

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0405U004064

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-11-2005

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лашевський Валентин Валерійович

2. Lashchevsky Valentine

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.07

Назва наукової спеціальності: Мікробіологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-10-2005

Спеціальність за освітою: 7.070401

Місце роботи здобувача: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: 03680, м. Київ МСП, вул. Заболотного, 154

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.233.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: вул. академіка Заболотного, 154, м. Київ, Київська обл., 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417087

Місцезнаходження: 03680, м. Київ МСП, вул. Заболотного, 154

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.27.15

Тема дисертації:

1. Нові підходи до ідентифікації молочнокислих бактерій.
2. New approaches to identification of lactic acid bacteria.

Реферат:

1. Дисертація присвячена таксономічним дослідженням молочнокислих бактерій, що зберігаються в Українській колекції мікроорганізмів. Показано, що гетерогенність властивостей лактобактерій створює значні труднощі при їх ідентифікації. Враховуючи дані, що були отримані за допомогою фенотипових методів, і, використовуючи розширену характеристику штамів, яку склали завдяки молекулярно-генетичним методам, була встановлена видова приналежність штамів, які мали неясне таксономічне положення. Виявлена гетерогенність ключової ознаки – ферментації вуглеводів у встановленні таксономічного положення представників роду *Lactobacillus* на видовому і внутрішньовидовому рівні. Представлено результати нумеричного аналізу властивостей молочнокислих бактерій із невизначеним таксономічним положенням. Знайдено ендонуклеази рестрикції, що виявляють гетерогенність гена 16S рРНК деяких видів молочнокислих бактерій. У визначенні видової приналежності молочнокислих бактерій використано новий

підхід із застосуванням комплексу RAPD-праймера і праймера-термінатора, що розширив характеристики штамів на генетичному рівні. Аналізом нуклеотидних послідовностей молочнокислих бактерій, узятих з бази даних GENBANK, показано, що придатним для визначення на видовому рівні є ген 16S рPHK, на рівні груп споріднених видів - спейсерна ділянка 16S-23S рPHK. На основі ПЛР створена експрес-система для ідентифікації промислово важливих штамів лактобацил, що відносяться до виду *L. plantarum*. Розроблено комп'ютерну програму мовою програмування C++Builder для ідентифікації молочнокислих бактерій, що дозволяє автоматизувати обчислення, пов'язані з приготуванням розчинів, проведенням електрофорезу і ПЛР.

2. The dissertation is devoted to taxonomic researches of lactic acid bacteria (LAB) stored in the Ukrainian collection of microorganisms (UCM). It was shown that heterogeneity of their phenotypical properties creates significant difficulties for their identification. The proper taxonomic position of strains that haven't clear species definitions were defined by molecular methods and using phenotypic data. It was established the atypical fermentation reactions for some *Lactobacillus* strains. For LAB definitions, it was presented the numeric analysis data. Also, the restriction endonucleases were selected to reveal heterogeneity of a 16S rDNA for some LAB species. The new approach was introduced into identification of LAB at species level. It was based on application of RAPD-primer and the primer-"terminator" and allowed to supply genetic characteristics of strains. The analysis of 16S rDNA sequences of LAB from GENBANK was confirmed data to reference to identification of closely related species using 16SrDNA sequences and shown the limits of 16S-23S spacer region. The PCR express-system was developed for identification of industrially important *L. plantarum* strains. The special computer program was written by C++ Builder. It was used in computing appurtenant to preparation of solution, PCR and et.al.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Надія Константинівна
2. Kovalenko Nadezhda Konstantinovna

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Товкач Федір Іванович

2. Товкач Федір Іванович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козировська Наталія Олексіївна

2. Козировська Наталія Олексіївна

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Підгорський Валентин Степанович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Підгорський Валентин Степанович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.